

OPERACE ATLANTIC RESOLVE

Americký závazek bezpečnosti Evropy

Operace Atlantic Resolve (OAR, volně přeloženo jako atlantické odhodlání) je americkým projektem, který bezprostředně reaguje na kroky Ruské federace ve východní Evropě z jara roku 2014 – jednostrannou anexi Krymu, zvýšenou aktivitu u hranic se Severoatlantickou aliancí a napomáhání ukrajinským separatistům při destabilizaci východní Ukrajiny. Spojené státy americké vyhlášením OAR slibují, že podpoří své evropské spojence z NATO prostřednictvím:

- » vojenských manévrů a společného výcviku armád,
- » aktivit amerického námořnictva v Baltském a Černém moři,
- » přítomnosti amerických vojáků na evropských základnách (především těch východoevropských),
- » modernizace základen a vytvoření předsunutých základen s vojenským materiálem,
- » podpory tzv. „blízkých přátel“ – jmenovitě Gruzie, Moldavska a Ukrajiny.

OAR má pomoci těmto nástrojům zajistit posílení americké vojenské přítomnosti v Evropě a ujistit spojence, že závazky USA ke vzájemné kolektivní obraně členských států NATO platí bez nejmenších pochybností.

USA utratí kvůli Evropě o 20 miliard více

Ačkoli USA vydávají na obranu několikanásobně více než ostatní spojenci z NATO dohromady, jejich aktivnější zapojení do obrany Evropy si vyžádá dodatečné finanční zdroje. Již před vyhlášením OAR proto americký prezident Barack Obama oznámil, že USA vynaloží na obranu Evropy v rámci tzv. European Reassurance Initiative (ERI) až miliardu amerických dolarů (tedy více než 20 miliard korun). Díky těmto prostředkům tak budou USA schopny posílit svou přítomnost v Evropě (a to především střední a východní) a tím uklidnit evropské členy Aliance, kteří se obávají dalších kroků Ruska. USA se v rámci OAR také rozhodly, že ve střední a východní Evropě budou udržovat několik stovek svých vojáků, kteří budou s tamějšími armádami intenzivně cvičit.

Letos v dubnu tak do Polska dorazilo na 600 výsadkářů ze 173. výsadkové brigády, v září je vystřídal přibližně stejný počet vojáků z první brigády amerických pozemních sil. Tato rotace je vybavena tanky M-1 Abrams, bojovými vozidly pěchoty a obrněnými transportéry. Spojené státy navíc vyslaly do Polska několik svých bojových letounů F-16.

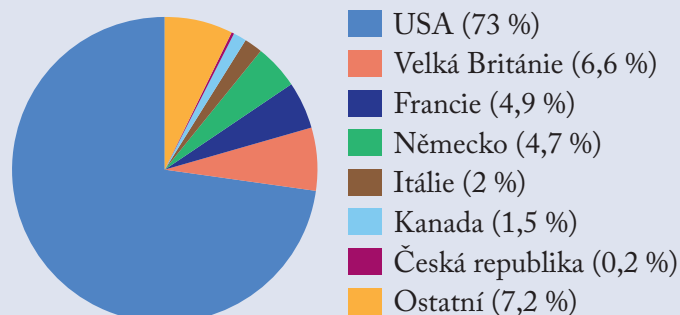
NATO vytvoří pohotovostní bojové jednotky

Zástupci členských zemí NATO se na letošním summitu ve Walesu dohodli, že Aliance vytvoří zvláštní bojové jednotky. Ty budou sloužit jako jakýsi hrot v rámci již existujících Sil rychlé reakce NATO. Až několik tisíc vojáků tak má být schopno velmi rychle přispěchat na pomoc ohrožené členské zemi. Napomoci tomu mají připravené předsunuté sklady zásob a výstroje. Ze stejného důvodu Aliance zvažuje vytvoření pěti předsunutých vojenských základen ve východní Evropě. Na nich by byl umístěn vojenský materiál, který by NATO v případě nenadálého konfliktu mohlo bezprostředně použít.

„Náš závazek bezpečnosti Polska stejně jako bezpečnosti našich spojenců ve střední a východní Evropě je základem naší vlastní bezpečnosti a je pro nás posvátný.“

Barack Obama, prezident USA,
3. 6. 2014

Podíl jednotlivých států na celkových obranných výdajích členských zemí NATO (2013)

„Aktivita ‘Atlantic Resolve’, nikterak překvapivě, ukazuje, že transatlantické společenství je nejenom pevné, ale rovněž pružné. Díky rozloze Ruska, a vzhledem k jeho neskrývaným ambicím v Asii, posílení amerického angažmá v Evropě nevyhnutelně nemusí být v rozporu s deklarovaným ‘U.S. Pivot to Asia’. Jak ruská agrese, tak americká odpověď by však měly pohnout Evropany k tomu, aby přijali výrazně vyšší díl odpovědnosti (nejprve finanční) za svou vlastní bezpečnost.“

Michael Romancov, politický geograf
pro natoaktual.cz, 19. 11. 2014

Intenzivní zapojení do cvičení

Spojené státy na jaře v reakci na ruskou anexi Krymu a výzvy některých spojenců posílily svou účast na vojenských cvičeních v Evropě, do nichž se zapojilo výrazně více amerických vojáků než v předchozích letech. Kromě toho americké námořnictvo zvýšilo svoji aktivitu v Baltském a Černém moři, americké letectvo se podílí na střežení vzdušného prostoru nad Islandem a Pobaltím, americké letouny operují v Polsku a vzdušné tankery podporují alianční letouny AWACS při letech nad východní Evropou.

Americké jednotky budou podle slov svých zástupců přítomny v Litvě, Estonsku, Lotyšsku a Polsku tak dlouho, dokud bude potřeba odstrašit ruskou agresi a zajistit bezpečnost spojenců. V této souvislosti USA v listopadu 2014 oznámily, že kvůli napjaté bezpečnostní situaci mezi NATO a Ruskem zůstanou američtí vojáci ve východní Evropě minimálně do konce roku 2016.

Vybraná mnohonárodní cvičení s účastí USA v roce 2014

Název	Místo konání	Účast
Saber Strike 2014	Pobaltí	Vzdušné síly + letectvo národní gardy
Saber Junction 14	Německo	Pozemní a vzdušné síly, letectvo národní gardy (celkem 2500 vojáků)
Anakonda-14	Polsko	Výsadkáři
Platinum Lion	Bulharsko	Námořní pěchota
BALTOPS 14	Baltské moře	Námořnictvo (celkem 1300 vojáků)

Výdaje USA v rámci European Reassurance Initiative

Oblast investic	Výše investic
Zvýšená vojenská přítomnost v Evropě	9,7 mld. Kč
Vylepšení vojenské infrastruktury pro účely rychlé reakce na hrozby	5,5 mld. Kč
Zvýšení stavu amerických vojenských zásob na evropském kontinentě	2,8 mld. Kč
Aktivnější zapojení amerických vojáků do vojenských cvičení v Evropě	1,7 mld. Kč
Zlepšení schopností novějších členských a partnerských států NATO	0,8 mld. Kč

Bibliografie a zdroje k tématu:

- » BELKIN, Paul, MIX, Derek E. and Steven WOEHREL, NATO: Response to the Crisis in Ukraine and Security Concerns in Central and Eastern Europe. In: CRS [online]. 31. července 2014. Dostupné z: <http://fas.org/sgp/crs/row/R43478.pdf>
- » GOLDFARB, Zachary A. U.S. announces \$1 billion program to boost military presence in Eastern Europe. In: The Washington Post [online]. 3. června 2014. Dostupné z: http://www.washingtonpost.com/politics/us-announces-1-billion-program-to-boost-military-presence-in-eastern-europe/2014/06/03/414c0240-eb00-11e3-9f5c-9075d5508f0a_story.html
- » TRAYNOR, Ian. Ukraine crisis: Nato plans east European bases to counter Russia. In: The Guardian [online]. 27.8. 2014. Dostupné z: <http://www.theguardian.com/world/2014/aug/26/nato-east-european-bases-counter-russian-threat>
- » Atlantic Resolve: US Commitment to Europe. In: Ministry of National Defence Republic of Poland [online]. 29.9. 2014. Dostupné z: <http://en.mon.gov.pl/news/article/latest-news/2014-09-26-operation-atlantic-resolve-us-commitment-to-europe/>
- » FACT SHEET: European Reassurance Initiative and Other U.S. Efforts in Support of NATO Allies and Partners. In: The White House [online]. 3.6. 2014. Dostupné z: <http://www.whitehouse.gov/the-press-office/2014/06/03/fact-sheet-european-reassurance-initiative-and-other-us-efforts-support>
- » Kvůli ruské agresi spouštíme operaci "Atlantic Resolve", oznámily USA. In: Natoaktual.cz [online]. 1.7. 2014. Dostupné z: http://www.natoaktual.cz/usa-zahajuji-operaci-atlantic-resolve-v-evrope-fil-/na_zpravy.aspx?c=A140701_132755_na_zpravy_m00
- » NATO vytvoří síly pro okamžitou obranu, ČR nabízí speciály a vrtulníky. In: Natoaktual [online]. 5.9. 2014. Dostupné z: http://www.natoaktual.cz/nato-vytvori-zvlastni-sily-na-obranu-dws-/na_zpravy.aspx?c=A140908_164342_na_zpravy_m00
- » Operation Atlantic Resolve – Update. In: U.S. European Command [online]. 15.8. 2014. Dostupné z: http://www.defense.gov/home/features/2014/0514_atlanticresolve/FactSheet_1114.pdf
- » Financial and Economic Data Relating to NATO Defence. Dostupné z: http://www.nato.int/cps/en/natohq/news_107359.htm

Pokud budete mít zájem o další informace k tomuto tématu, neváhejte se obrátit na:
Informační centrum o NATO
Jungmannova 17, 110 00 Praha 1
info@natoaktual.cz
tel.: 221-506-758